

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, MD-2001, Tel.: /373 22/ 828 373 www.procuratura.md /
e-mail: proc-gen@procuratura.md

30 aprilie 2025 nr.4-1d/25-157

Ministerul Afacerilor Interne

Copie: **Cancelaria de Stat**
(la nr.18-69-4188)

Procuratura Generală a examinat *proiectul de lege privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora (număr unic 297/MAI/2025)* (în continuare - *proiectul de lege*), expediat spre avizare.

Potrivit notei de fundamentare, sub aspectul intenției de reglementare, înaintarea proiectului vizat este determinată de necesitatea racordării cadrului normativ național la actele juridice ale Uniunii Europene, după cum urmează: Directiva 2004/38 a Parlamentului European și a Consiliului din 29.04.2004 privind dreptul la circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrilor familiilor acestora; Directiva 2014/54/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16.04.2014 privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor; Regulamentul (UE) nr.492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 05.04.2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii.

În context, apreciind conținutul proiectului de lege prin prisma principiilor activității de legiferare prevăzute în art.3 din Legea nr.100/2017 *cu privire la actele normative*, în limita competențelor instituționale, expunem obiecțiile și propunerile indicate *infra*:

I. Cu referire la proiectul de lege privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora

1.1. În clauza de armonizare a proiectului supus avizării, care cuprinde mențiuni privind actele normative ale Uniunii Europene, care sunt transpuse prin proiect, după a treia linie de enumerare, opinăm pentru excluderea cuvântului "*transpune*", fiind superfluu.

1.2. În vederea redării clare, coerente și conforme cu normele tehnicii legislative a actelor normative, propunem expunerea prevederilor **Articolului 1. Obiectul de reglementare** în următoarea formulă:

"Prezenta lege stabilește cadrul normativ pentru exercitarea de către cetățenii Uniunii Europene, cetățenii Spațiului Economic European și membrii de familie ai acestora a dreptului la liberă circulație, la ședere și la tratament egal pe teritoriul Republicii Moldova, precum și cadrul normativ privind aplicarea restricțiilor în privința

acestora, din motive de securitatea națională, ordine publică, sănătate publică și siguranță publică.

1.3. Pornind de la faptul că, proiectul de lege avizat a fost elaborat în vederea armonizării legislației Republicii Moldova la legislația Uniunii Europene, opinăm pentru coroborarea prevederilor proiectului cu prevederile art.1 din Directiva 2004/38 a Parlamentului European și a Consiliului din 29.04.2004 privind dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrilor familiilor acestora și substituirea sintagmei „ordine și sănătate publică” cu sintagma ”ordine publică, siguranță publică și sănătate publică” în toate articolele relevante (spre exemplu: **art.2; art.6**, etc.).

1.4. **Articolul 3** conține mai multe noțiuni, inclusiv cea de ”partener - cetățean al unui stat din afara Uniunii Europene, necăsătorit, care locuiește împreună și întreține o relație dovedită prin acte cu un cetățean al Uniunii Europene, necăsătorit, și împreună au cel puțin un copil comun”. Astfel, în vederea eliminării divergențelor de interpretare și a evitării unei aplicări neunitare, se impune necesitatea stabilirii exprese și exhaustive a actelor necesare pentru dovedirea relației cu cetățeanul Uniunii Europene.

1.5. **Articolul 6** din proiectul supus avizării reglementează condițiile de intrare pe teritoriul Republicii Moldova ale cetățenilor Uniunii Europene. Potrivit dispozițiilor sale, accesul acestora este permis prin toate punctele de trecere a frontierei de stat, deschise traficului internațional, cu respectarea anumitor condiții, inclusiv –”a) deținerea unui document de călătorie valabil, emis în ultimii 10 ani de autoritățile competente ale unui stat membru al Uniunii Europene”.

În context, considerăm necesară completarea textului normativ cu o dispoziție care să prevadă în mod expres o perioadă minimă de valabilitate a documentului de călătorie, raportată la durata șederii pe teritoriul Republicii Moldova. O astfel de reglementare este justificată din perspectiva securității juridice și a clarității în aplicarea normei, precum și în scopul prevenirii unor situații neprevăzute privind expirarea actului de călătorie pe durata șederii.

În consecință, propunem modificarea Articolul 6 alin. (1) lit.a) după cum urmează – „a) posedă un document de călătorie, eliberat în ultimii 10 ani de autoritățile unui stat membru al Uniunii Europene, valabil cel puțin 6 luni de la data intrării pe teritoriul Republicii Moldova;”

1.6. Pornind de la raționamentele expuse în pct.1.5. al prezentului aviz, propunem revizuirea prevederilor **Articolului 8 alin.(1) lit.a)** și redarea acestuia în următoarea formulă: „a) posedă un document de călătorie, eliberat în ultimii 10 ani de autoritățile unui stat membru al Uniunii Europene, valabil cel puțin încă 6 luni de la data intrării pe teritoriul Republicii Moldova;”

1.7. În denumirea **Articolului 14**, opinăm pentru completarea după cuvântul ”Șederea” cu sintagma ”pe teritoriul Republicii Moldova”.

1.8. Considerăm necesar de menționat că, în vederea stabilirii clarității prevederilor normative, se impune evaluarea riguroasă a textelor legislative aplicabile, în scopul eliminării eventualelor ambiguități și al asigurării unei interpretări unitare. Claritatea normelor contribuie la creșterea transparenței procesului legislativ, facilitează aplicarea corectă a dispozițiilor de către autorități și instituții, precum și respectarea drepturilor și obligațiilor de către destinatarii legii.

În această ordine de idei, considerăm că, sintagma *”și nu devin povară pentru sistemul de asistență socială”*, stipulată în prevederile **Articolului 14**, poartă un caracter ambiguu, fiind creat un risc de interpretare arbitrară privind posibilitatea șederii de către cetățenii Uniunii Europene pe teritoriul Republicii Moldova pe o perioadă mai mare de 90 de zile calendaristice.

Pe cale de consecință, propunem revizuirea prevederilor Articolului 14 sub aspectul prenotat.

1.9. Luând în considerare că, Capitolul V al proiectului de lege cuprinde articole care reglementează motivele de emitere a deciziilor de refuz în eliberarea cărții de rezidență cetățenilor Uniunii Europene, în acordarea sau prelungirea dreptului de ședere pentru membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene, precum și în acordarea dreptului de ședere permanentă, propunem modificarea titlului capitolului și redarea acestuia în următoarea formulă: *”Deciziile de refuz emise în privința cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora și procedura de contestare a acestora”*.

1.10. În vederea stabilirii clarității prevederilor normative și în scopul identificării eventualelor ambiguități, necorelări sau interpretări contradictorii, propunem de revizuit conținutul **Articolului 25** sub aspectul reglementării deciziei/deciziilor de refuz, care sunt executorii, pornind de la conținutul Capitolului V.

1.11. La **Articolul 28**, în vederea asigurării unei aplicări unitare și coerente a normelor proiectului de Lege supus avizării, propunem de completat după sintagma *”cu cadrul normativ”* cu sintagma *”al Republicii Moldova”*.

1.12. La **articolul 40**, în scopul unificării terminologiei utilizate și al coroborării cu alte acte normative relevante, pentru a asigura coerența reglementărilor și a preveni interpretările contradictorii sau ambigue, propunem completarea sintagmei *„ca persoană indezirabilă”* cu sintagma *„declarată conform art.55 din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova”*.

1.13. Opinăm pentru revizuirea prevederilor **Articolului 44** prin prisma raționamentelor redade la pct.1.7. al prezentului aviz.

1.14. Cu referire la **Articolul 46**, considerăm necesar de remarcat că, la stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ după o anumită perioadă de timp din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, utilizarea termenului *”după șase luni de la data publicării în Monitorul Oficial”* se referă nu la o dată concretă, dar la o anumită perioadă, ceea ce este conceptual inacceptabil, deoarece legea nu poate intra în vigoare la diferite momente în interiorul unei perioade.

Subsidiar, pentru indicarea exactă a momentului intrării în vigoare a actului normativ avizat, propunem substituirea sintagmei *”după șase luni”* cu sintagma *”la expirarea a șase luni”* sau urmează de indicat data exactă a datei intrării în vigoare a proiectului de lege.

Procurorul General

/semnat/

Ion MUNTEANU